Πρόσκληση για δήλωση συμμετοχής και υποβολή περιλήψεων

Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο:

Εικόνες στα χρόνια της Δικτατορίας, 60 Χρόνια Μετά: Ο ελληνικός κινηματογράφος στα χρόνια της επταετίας (1967–1974)

Θεσσαλονίκη, 21-22 Απριλίου 2027

Διοργάνωση:
Εργαστήριο Μελέτης Ελληνικού Κινηματογράφου και Τηλεόρασης (ΕΜΕΚΤ) Τμήμα Κινηματογράφου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Κεντρικός Ομιλητής:

Βρασίδας Καραλής, Καθηγητής Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Σίδνεϊ

Ανοιχτό Κάλεσμα - Πρόσκληση υποβολής περιλήψεων

Με αφορμή τη συμπλήρωση εξήντα χρόνων από το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου 1967, το διεθνές επιστημονικό συνέδριο «Εικόνες στα χρόνια της Δικτατορίας, 60 Χρόνια Μετά» επιδιώκει την κριτική ανασκόπηση της σχέσης ανάμεσα στη δικτατορία των συνταγματαρχών και τον ελληνικό κινηματογράφο της περιόδου 1967–1974.

Παρά τη σημαντική βιβλιογραφία που έχει αναπτυχθεί γύρω από τις κινηματογραφικές εξελίξεις στα χρόνια της δικτατορίας, πολλές όψεις της κινηματογραφικής παραγωγής, διανομής και προβολής ταινιών της περιόδου παραμένουν είτε ελλιπώς μελετημένες είτε εγκλωβισμένες σε παγιωμένα ερμηνευτικά σχήματα. Η συμπλήρωση των εξήντα χρόνων προσφέρει την ευκαιρία για μια συνολικότερη επανεξέταση των τρόπων με τους οποίους έχει προσεγγιστεί ακαδημαϊκά η κινηματογραφική κουλτούρα της επταετίας: από τη λογοκρισία και την προπαγάνδα μέχρι τον εμπορικό κινηματογράφο, τις αισθητικές μετατοπίσεις, τη λειτουργία της κινηματογραφικής βιομηχανίας και τις μορφές πολιτικής έκφρασης.

Το συνέδριο προτείνει μια επαναξιολόγηση του ελληνικού κινηματογράφου της επταετίας πέρα από απλουστευτικά δίπολα —όπως εμπορικό/πολιτικό, αντίσταση/συμμόρφωση ή τέχνη/βιομηχανία— και επιδιώκει να διερευνήσει τις αντιφάσεις, τις συνέχειες και τις μεταμορφώσεις της περιόδου μέσα από νέες ιστοριογραφικές, θεωρητικές και αρχειακές προσεγγίσεις.

Παράλληλα, το συνέδριο ενθαρρύνει προσεγγίσεις που αξιοποιούν τη δημόσια ιστορία, την προφορική ιστορία και τις ψηφιακές μεθόδους έρευνας, τεκμηρίωσης και

επιμέλειας του κινηματογραφικού πολιτισμού, αναδεικνύοντας νέους τρόπους πρόσβασης, ερμηνείας και διάχυσης της κινηματογραφικής κληρονομιάς της περιόδου.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται:

- στην αναθεώρηση καθιερωμένων αφηγήσεων για τον κινηματογράφο της επταετίας,
- στη μελέτη παραγνωρισμένων ειδών και δημιουργών,
- στην αξιοποίηση αρχειακών πηγών,
- καθώς και στην επανεξέταση της σχέσης ανάμεσα στην αισθητική μορφή, τη λογοκρισία και την ιδεολογική λειτουργία της εικόνας.

Το συνέδριο επιδιώκει να φέρει σε διάλογο ιστορικούς και θεωρητικούς του κινηματογράφου, ερευνητές της οπτικής κουλτούρας, αρχειακούς φορείς, υποψήφιους διδάκτορες και δημιουργούς γύρω από τα ακόλουθα —ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά— θεματικά πεδία.

Θεματικές ενότητες

Λογοκρισία και θεσμικός έλεγχος

- Μηχανισμοί λογοκρισίας στον ελληνικό κινηματογράφο
- Αυτολογοκρισία και στρατηγικές προσαρμογής
- Η πολιτιστική πολιτική της δικτατορίας απέναντι στο σινεμά
- Κρατικοί θεσμοί, επιτροπές και διοικητικές πρακτικές ελέγχου

Εμπορικός κινηματογράφος και λαϊκό θέαμα

- Κωμωδία, μιούζικαλ και μελόδραμα στην επταετία
- Κοινωνικά, ιστορικά και πολεμικά δράματα της περιόδου
- Η βιομηχανία παραγωγής και διανομής στα χρόνια της χούντας
- Σταρ σύστημα και δημόσια εικόνα ηθοποιών
- Αναπαραστάσεις φύλου στον κινηματογράφο των ειδών
- Η σχέση εμπορικού κινηματογράφου και ιδεολογίας
- Επανεξετάζοντας τον Παλιό Ελληνικό Κινηματογράφο μέσα από το πρίσμα του παρόντος

Ο Νέος Ελληνικός Κινηματογράφος

- Αισθητικές ρήξεις και η νέα κινηματογραφική γλώσσα του ΝΕΚ
- Πολιτικός υπαινιγμός και αλληγορία
- Το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης ως χώρος αντιπαράθεσης και ανανέωσης
- Αναθεωρώντας τις ιστοριογραφικές αφηγήσεις για τον Νέο Ελληνικό Κινηματογράφο και τη σχέση του με τη δικτατορία

Κουλτούρα Παραγωγής, Διανομής και Προβολής

- Πρόσωπα της παραγωγής – οι άνθρωποι πίσω από τις κάμερες
- Περιοδικά, τύπος και κριτική στο σινεμά της εποχής
- Οι κινηματογραφικές αίθουσες την περίοδο της επταετίας
- Διανομή και εκμετάλλευση στο σινεμά την περίοδο της επταετίας
- Αφίσες, διαφήμιση, μάρκετινγκ στο σινεμά
- Το κοινό στο σινεμά – η σινεφιλία της περιόδου

Ντοκιμαντέρ, επίκαιρα και κρατική προπαγάνδα

- Τα κινηματογραφικά επίκαιρα της δικτατορίας
- Στρατιωτικές γιορτές, παρελάσεις και εθνικές τελετουργίες στην κινούμενη εικόνα
- Τουριστικά και προωθητικά φιλμ της περιόδου
- Η αισθητική της προπαγάνδας και οι διεθνείς επιρροές της

Ενθαρρύνονται επίσης προτάσεις που αφορούν:

- συγκριτικές προσεγγίσεις με άλλες δικτατορίες
- διεθνείς κινηματογραφικές επιρροές
- νέες μεθοδολογικές και ιστοριογραφικές προσεγγίσεις στην περίοδο 1967–1974
- προσεγγίσεις δημόσιας και προφορικής ιστορίας σχετικά με τον ελληνικό κινηματογράφο της περιόδου
- ψηφιακές μεθόδους τεκμηρίωσης, επιμέλειας και ανάδειξης κινηματογραφικών αρχείων και έργων της περιόδου 1967–1974

Μορφές συμμετοχής

Το συνέδριο δέχεται:

- ατομικές ανακοινώσεις διάρκειας 20 λεπτών,
- προτάσεις για πάνελ 3–4 συμμετεχόντων,
- παρουσιάσεις αρχειακών ή ερευνητικών projects,
- καθώς και practice-based προσεγγίσεις σχετικές με την κινούμενη εικόνα και την αποκατάσταση φιλμικού υλικού.

Υποβολές

Οι ενδιαφερόμενες και οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να αποστείλουν:

- τίτλο ανακοίνωσης,
- περίληψη 200–300 λέξεων,
- σύντομο βιογραφικό (έως 150 λέξεις),
- και στοιχεία επικοινωνίας

στη διεύθυνση: emekt@film.auth.gr

Γλώσσα συνεδρίου:

- Ελληνικά και αγγλικά

Σημαντικές ημερομηνίες

- Προθεσμία υποβολής περιλήψεων: **5 Ιανουαρίου 2027**
- Ενημέρωση αποδοχής: **30 Ιανουαρίου 2027**
- Ανακοίνωση προγράμματος: **Μάρτιος 2027**
- Διεξαγωγή συνεδρίου: **21-22 Απριλίου 2027**

Επιστημονική Επιτροπή

Χριστίνα Αδάμου
Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ελπίδα Βόγλη
Καθηγήτρια, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Ελευθερία Θανούλη
Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Μπέττυ Κακλαμανίδου
Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Έλλη Λεμονίδου
Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών

Παρασκευάς Μουρατίδης
Ειδικό Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Χρήστος Ξένος
Ειδικό Ερευνητικό Προσωπικό, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Γιάννης Τζιούμακης
Καθηγητής, Πανεπιστήμιο του Λίβερπουλ

Μαρία Χάλκου
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Χρήστος Χρυσανθόπουλος
Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Οργανωτική Επιτροπή

Ελευθερία Θανούλη, Καθηγήτρια ΑΠΘ, Διευθύντρια ΕΜΕΚΤ

Χρήστος Ξένος, Μέλος ΕΕΠ ΑΠΘ

Παρασκευάς Μουρατίδης, Μέλος ΕΔΙΠ ΑΠΘ

Άκις Λάσκαρης, Προπτυχιακός Φοιτητής ΑΠΘ

Εύα Σταθεροπούλου, Προπτυχιακή Φοιτήτρια, ΑΠΘ